

---

31

## Midden-Oosten Vredesproces

Aan de orde is het **VAO Midden-Oosten Vredesproces (AO d.d. 17/06)**.

De **voorzitter**:

Ik heet de minister van Buitenlandse Zaken van harte welkom.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Als ik het goed heb, wordt dit motie 136, voorzitter.

De **voorzitter**:

Motie 135, want er is er eentje ingetrokken.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Oké, dan zitten we weer op schema.

Voorzitter. Ik wil een motie indienen over het Midden-Oosten-vredesbeleid. Het debat dat wij onlangs met de minister hebben gevoerd, ging onder andere over de nieuwe eenheidsregering, maar ook over het onderwerp dat ik heb aangesneden, namelijk het betalen van Palestijnse terroristen in Israëliische gevangenissen. Er is eerder al een motie daarover aangenomen van de heer Van der Staaij en mij. Daarin werd de minister gevraagd om dit aan te kaarten bij de Palestijnse Autoriteit, omdat hier een heel duidelijke perverse prikkel in zat. Ik heb nog een volgende motie.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Palestijnse Autoriteit sinds 2011 geld overmaakt aan veroordeelde Palestijnen in Israëliische gevangenissen;

overwegende dat deze gelden tot een perverse prikkel kunnen leiden, waarbij criminaliteit en terrorisme worden beloond;

verzoekt de regering, zich ook in EU-verband in te spannen voor de beëindiging van het Palestijnse beleid ten aanzien van betalingen aan Palestijnse gevangenen;

verzoekt de regering voorts, de Kamer daarover voor de begrotingsbehandeling Buitenlandse Zaken te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Voordewind en Van der Staaij. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 376 (23432).

**Voorzitter: Elias**

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Voorzitter. Ik heb slechts één motie naar aanleiding van het debat dat wij met minister Timmermans hebben gevoerd over de Europese rol in het Midden-Oosten Vredesproces.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat de vredesbesprekingen tussen Israël en de Palestijnen onder leiding van Secretary of State Kerry helaas zijn mislukt;

constaterende dat de Europese Unie het initiatief voor vredesbesprekingen en concrete maatregelen in het kader van het Midden-Oosten Vredesproces begrijpelijkerwijze lange tijd heeft overgelaten aan de Verenigde Staten;

overwegende dat het wenselijk is dat de cruciale betrekkingen van de Europese Unie met Israël en met de Palestijnen optimaal moeten worden benut;

verzoekt de regering, bij het aantreden van de nieuwe Hoge Vertegenwoordiger het Midden-Oosten Vredesproces te laten benoemen tot prioriteit;

verzoekt de regering tevens, bij het aantreden van de nieuwe Europese Commissie te pleiten voor een versterkte rol voor de EU in het Midden-Oosten Vredesproces,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Sjoerdsma en Omtzigt. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 377 (23432).

De heer **Van der Staaij** (SGP):

Voorzitter. Hoe ernstiger het misdrijf, hoe groter de financiële beloning die de Palestijnse Autoriteit uitkeert aan veroordeelde Palestijnen in Israëliische gevangenissen. De absurditeit van dit beleid wordt duidelijk als je in de actuele situatie realiseert dat de moordenaars van de Joodse tieners met zo'n systeem een kapitaal kunnen opbouwen als zij gepakt zouden worden. Daarom is het goed dat de Kamer al een halfjaar geleden bij motie op stuk nr. 35 (33750-V) de regering heeft gevraagd, er in haar bilaterale contacten met de Palestijnse Autoriteit op aan te dringen, af te zien van steunverlening die als aanmoediging van misdrijven kan worden opgevat. Deze motie kreeg destijds de steun van vrijwel de gehele Kamer. Afgezien van GroenLinks heeft de gehele Kamer uitgesproken dat het anders moet, ondanks de verschillende opvattingen over het MOVP. Helaas hebben de inspanningen van de minister tot nu toe tot onvoldoende resultaat geleid. Het is nu van belang om door te pakken en druk op de ketel hou-

den. Om die reden heeft collega Voordewind mede namens mij een motie ingediend. In EU-verband moeten wij ons er sterk voor maken en het zou goed zijn als de minister ons voor de begrotingsbehandeling daarover rapporteert. Wij hopen dat hij succes heeft en dat dit beleid wordt beëindigd. Mocht dat niet het geval zijn, dan kunnen wij op dat moment spreken over de gevolgen die dat moet hebben.



De heer **De Roon** (PVV):  
Voorzitter. Ik heb twee moties.

---

#### Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de Palestijnse Autoriteit, Fatah, Hamas en de Palestijnse samenleving in grote mate worden gekenmerkt door wijdverspreide corruptie en gebrek aan financiële transparantie;

overwegende dat nog nooit is gebleken dat het weggeven van geld aan de Palestijnse Autoriteit ook maar in de geringste mate vrede in het Midden-Oosten dichterbij heeft gebracht;

verzoekt de regering om te stoppen met het overmaken van geld van de Nederlandse belastingbetaler naar de Palestijnse Autoriteit,

en gaat over tot de orde van de dag.

#### De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid De Roon. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 378 (23432).

---

#### Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het heilige boek van de islam vol staat met antisemitische teksten die aanzetten tot haat en geweld tegen Joden;

overwegende dat de door de islamitische organisatie Fatah uitgesproken bereidheid om te onderhandelen over vrede met Israël met achterdocht gezien moet worden aangezien de islam leugenachtigheid tegenover niet-moslims toestaat (taqqiya);

overwegende dat de Palestijnse eenheidsregering is gebaseerd op samenwerking tussen twee partijen (Hamas en Fatah) die beide in hun handvest nog steeds de vernietiging van de Joodse staat als doelstelling hebben staan en die beide daders van terreur verheerlijken;

overwegende dat Hamas door de EU en veel landen, waaronder Nederland, is aangemerkt als een terroristische organisatie;

overwegende dat het erkennen van die eenheidsregering moreel verwerpelijk is en kan leiden tot strijdigheid met het internationaal recht, gelet op de anti-Israëlische doelstellingen van de partijen waarop zij berust;

verzoekt de regering om de Palestijnse eenheidsregering niet aan te merken als een partner waarmee Nederland kan samenwerken,

en gaat over tot de orde van de dag.

#### De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Roon en Wilders. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 379 (23432).



#### De heer Servaes (PvdA):

Voorzitter. Dit VAO is een vervolg op een AO dat we twee weken geleden voerden, maar dat bijna niet los kan worden gezien van de ontwikkelingen van de afgelopen dagen. In aanvulling op verklaringen van onder andere de EU dien ik volgende motie in, die een aantal extra elementen bevat.

---

#### Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat sinds het mislukken van de vredesbesprekingen tussen Israël en Palestina de spanningen tussen beide partijen zijn opgelopen;

constaterende dat in de voorbije weken aan beide zijden mensen het slachtoffer zijn geworden van geweld, onder wie een aantal tieners die op gruwelijke wijze zijn vermoord;

van mening dat degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan geweld snel opgespoord moeten worden en verantwoordelijkheid moeten afleggen voor de rechter, maar dat afgezien moet worden van het uitvoeren van collectieve straffen;

verzoekt de regering, in bilateraal en multilateraal verband, bij zowel de Israëlische regering als de Palestijnse Autoriteit aan te dringen op terughoudendheid, in woord en daad;

verzoekt de regering tevens, er bij beide partijen op aan te dringen om spoedig zichtbare stappen te zetten die kunnen bijdragen aan de-escalatie en de hervatting van de vredesonderhandelingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

#### De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Servaes. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 380 (23432).



De heer **Van Klaveren** (Groep Bontes/Van Klaveren):  
Voorzitter. Ik dien twee moties in.

---

Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de nieuwe Palestijnse eenheidsregering gesteund wordt en mede samengesteld is door de antisemitische terreurorganisatie Hamas;

verzoekt de regering, de Palestijnse Autoriteit te schrappen als partnerland en alle Nederlandse ontwikkelingshulp, ook via de internationale organisaties, zo snel mogelijk te stoppen,

en gaat over tot de orde van de dag.

**De voorzitter:**

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Klaveren. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 381 (23432).

---

Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de nieuwe Palestijnse eenheidsregering gesteund wordt en mede samengesteld is door de antisemitische terreurorganisatie Hamas;

verzoekt de regering, de nieuwe Palestijnse eenheidsregering niet te erkennen,

en gaat over tot de orde van de dag.

**De voorzitter:**

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Klaveren. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 382 (23432).



De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. Wij hebben de motie van D66 meeondertekend, die gaat over een grotere rol van de EU. We zullen de motie van de ChristenUnie en de SGP steunen omdat we vinden dat het geen pas geeft om veroordeelde terroristen rijkelijk te belonen voor hun schandelijke daden.

Ik geloof niet dat het nog zinnig is om nog veel meer moties in te dienen om het conflict op te lossen. Het is zelden zo ernstig geweest als op dit moment. Het Midden-Oosten staat in brand. Je kunt bijna niet van een vredesproces

spreken. Het is een gebied waarin pyromanen de overhand hebben over mensen die vrede willen hebben. Hetzelfde gebeurt bij Oekraïne. Mij rest eigenlijk niets meer dan de minister veel sterkte te wensen om ervoor te zorgen dat het deze zomer de andere kant op zou gaan in een vorm van internationale samenwerking.

**De voorzitter:**

De bedoeling is dat we bij het moordende tempo dat wij allen wensen aan te houden, alleen verduidelijkende vragen stellen bij het indienen van moties. Mij blijkt dat de minister onmiddellijk kan antwoorden. Ga uw gang



**Minister Timmermans:**

Voorzitter. Ik zal meteen op de ingediende moties reageren. Allereerst de motie van de leden Voordewind en Van der Staaij (stuk nr. 376) over de betalingen aan Palestijnse gevangenen. Ik ben de heer Van der Staaij dankbaar voor de toelichting op de motie. Hij zegt dat deze een herhaling is van de motie die de heren Van der Staaij en Voordewind hebben ingediend op 27 november vorig jaar. De wijziging die ik zie, is dat nu aan mij wordt gevraagd om dit ook in EU-verband te doen. Ik hecht eraan om aan de indieners te vragen of zij mij hetzelfde vragen. Het eerste dictum van de nieuwe motie luidt: verzoekt de regering zich ook in EU-verband in te spannen voor beëindiging van het Palestijnse beleid ten aanzien van betalingen aan Palestijnse gevangenen. In de vorige motie stond in het dictum het volgende over dat beleid: verzoekt de regering, in haar bilaterale contacten met de Palestijnse Autoriteit erop aan te dringen af te zien van steunverlening die als aanmoediging van misdrijven kan worden opgevat. De vraag die hieraan is toegevoegd, is om dat ook in EU-verband te doen. Als ik het zo correct lees, is de motie ondersteuning van beleid.

**De heer Voordewind** (ChristenUnie):

Zo mag de minister dat zien. Het gaat om het verlengen van de vorige motie in EU-verband. Het tweede verzoek is een deadline over de terugkoppeling die erin zit, en hopelijk resultaat, voor de begrotingsbehandeling van Buitenlandse Zaken. Dat is de tweede toevoeging in deze motie.

**Minister Timmermans:**

Ik zal in ieder geval voor de begrotingsbehandeling melden wat de voortgang is. Ik denk niet dat men in Ramallah erg onder de indruk is van de deadline van de Nederlandse begrotingsbehandeling. Maar ik zal er toch naar streven dat we tegen die tijd wat meer helderheid hebben.

Dan kom ik op de motie-Sjoerdsma/Omtzigt op stuk nr. 377. Uiteraard zal ik met anderen uit het kabinet, zoals de minister-president, bij het aantreden van de nieuwe Europese Commissie over een aantal prioriteiten van ons buitenlands beleid met de nieuwe Commissie spreken, inclusief de nieuwe Hoge Vertegenwoordiger. Dan zullen we inderdaad pleiten voor een versterkte EU-rol in het vredesproces in het Midden-Oosten. Ik wil niet dat dit wordt verstaan als een alternatieve rol voor die van de Amerikanen, want dat zou een hopeloze inzet zijn. Dat zou door zeker een van de partijen niet worden begrepen en door de andere partij kan het worden opgevat als alibi om in dat andere vredesproces geen voortgang te boeken. Ik hoop dat ik de motie zo mag

lezen dat deze niet is bedoeld als alternatief voor het plan van John Kerry, want ik schrok er een beetje van dat in een van de overwegingen staat dat het plan helaas is mislukt. Zover zijn we nog niet. Als ik het zo mag uitleggen dat het bedoeld is om de rol van de EU te versterken, maar niet als concurrent van de Amerikanen, dan zie ik deze motie ook als ondersteuning van beleid.

**De voorzitter:**

Kort graag, want het wordt echt heel diep in de nacht, als we over alle moties zo lang gaan spreken.

**De heer Sjoerdsma (D66):**

U hebt helemaal gelijk, maar de minister vraagt om uitleg. Uiteraard is er geen concurrerende rol, maar ik zie nadrukkelijk wel dat de Europese Unie, naast de Verenigde Staten, een meer eigenstandige rol in het proces kan spelen. Dat is complementair — ik zeg complementair en niet concurrerend — aan de rol die de Verenigde Staten spelen.

**Minister Timmermans:**

Ik vind het jammer dat dan weer het woord "eigenstandig" erin moet komen, want dat is echt in strijd met het beleid van het kabinet.

**De voorzitter:**

Uw oordeel over de motie, gehoord de toelichting van de heer Sjoerdsma.

**Minister Timmermans:**

Dan moet ik deze ontraden.

**De voorzitter:**

Prima. De tweede motie is ontraden.

**Minister Timmermans:**

Ik wilde heel constructief zijn, maar als er wordt gesuggereerd dat we hier eigenstandig moeten optreden, lijkt me dat niet verstandig.

Dan kom ik op de motie op stuk nr. 378 van de heer De Roon. Het geldt dat we aan de Palestijnse Autoriteit overmaken, leidt rechtstreeks tot een grotere veiligheidssamenwerking tussen de Palestijnse Autoriteit en Israël. Ik denk daarom dat dit verstandig is, ook in het licht van de huidige situatie. Deze motie moet ik dus ontraden.

De motie op stuk nr. 379 van de heer De Roon en de heer Wilders gaat over samenwerking in de regio. De Kamer weet — dit is besproken in het algemeen overleg — dat wij de nieuwe Palestijnse regering op haar daden zullen beoordelen en daar ook heel kritisch naar zullen kijken. Wij wijzen samenwerking echter niet op voorhand af. Ook deze motie moet ik daarom ontraden.

De motie op stuk nr. 380 van de heer Servaes zie ik als ondersteuning van beleid. Waar in de motie om wordt gevraagd, is inderdaad wat wij op dit moment proberen te doen. In deze zeer ingewikkelde situatie willen wij dat de

dadens van deze gruweldaden worden gepakt en voor de rechter worden gebracht. Tegelijkertijd zijn wij uiteraard geen voorstander van collectieve straffen en van escalatie van het conflict. Ik zie deze motie dus als ondersteuning van het beleid.

Dan kom ik op de motie op stuk nr. 381 van de heer Van Klaveren. Onze bijdrage aan de ontwikkeling van de Palestijnse gebieden zie ik als positief. Ik wil deze motie daarom ontraden, want wij zullen doorgaan met de steun aan de Palestijnse Autoriteit.

Op de motie op stuk nr. 382 van de heer Van Klaveren heb ik eigenlijk al een reactie gegeven. Wij zullen de nieuwe Palestijnse eenheidsregering op haar daden beoordelen. Ook deze motie moet ik dus ontraden.

**De voorzitter:**

Wil de heer Ten Broeke daar nog op reageren? Nee, dat is niet het geval.

Ik dank de minister zeer voor de gegeven antwoorden.

De beraadslaging wordt gesloten.